

Sygn. akt **V Ca 470/16**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Zbigniew Podedworny
Sędziowie:	SO Beata Gutkowska (spr.) SO Joanna Machoń
Protokolant:	sekr. sądowy Marta Czeberkus

po rozpoznaniu w dniu 30 listopada 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w W.

przeciwko R. P., M. S. i N. B.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa w Warszawie

z dnia 13 października 2015 r., sygn. akt II C 1343/14

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddala powództwo oraz zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w W. na rzecz R. P., M. S. i N. B. kwoty po 1200 (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu,

2. zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w W. na rzecz R. P., M. S. i N. B. kwoty po 450 (czteryście pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania w instancji odwoławczej.

Sygn. akt V Ca 470/16

UZASADNIENIE

Powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w W. wniosła przeciwko R. P., M. S. oraz N. B. o zasądzenie kwot:

- od R. P. - 10 316 zł z ustawowymi odsetkami od 4 lutego 2014r. do dnia zapłaty;
- od M. S. - 10313 zł z ustawowymi odsetkami od 4 lutego 2014r. do dnia zapłaty;

- od N. B. - 10 366 zł z ustawowymi odsetkami od 4 lutego 2014r. do dnia zapłaty

oraz o zasądzenie od w/w pozwanych kosztów procesu.

Wysokość żądania stanowi równowartość zastrzeżonych w treści umów zawartych z pozwanymi o pomoc przy organizacji targów kar umownych powiększonych o skapitalizowane odsetki w wysokości ustawowej na dzień 3 lutego 2014r., liczonych kolejno od 24 października 2013r. dla pozwanej N. B., od 7 listopada 2013r. dla pozwanego R. P. oraz od 8 listopada 2013r. dla pozwanego M. S..

Pozwani R. P., M. S. i N. B. w odpowiedzi na pozew wniosli o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz każdego z pozwanych kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa w Warszawie wyrokiem z dnia Dnia 13 października 2015 roku, sygn. akt II C 1343/14 zasądził na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w W. od:

a. R. P. kwotę 3.000 (trzy tysiące) zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od 4 lutego 2014 r. do dnia zapłaty,

b. M. S. kwotę 3.000 (trzy tysiące) zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od 4 lutego 2014 r. do dnia zapłaty,

c. N. B. kwotę 3.000 (trzy tysiące) zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od 4 lutego 2014 r. do dnia zapłaty (pkt I);

oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt II) oraz orzekł o kosztach postępowania (pkt III).

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

Przedmiotem działalności powodowej spółki jest organizacja konferencji i targów.

6 maja 2013r. powódka zawarła z pozwaną N. B. kolejną już umowę zlecenia (poprzednie od listopada 2012 r.) na czas określony od 6 maja do 5 września 2013 r. Zgodnie z umową (§ 1) powódka jako zleceniobiorca zlecała, a pozwana zobowiązała się do podejmowania działań polegających na:

- pozyskiwaniu uczestników na Targi Kariery IT, Programisty, Inżyniera;
- pozyskiwaniu patronów medialnych i honorowych na targi;
- obsłudze targów w dniu imprezy;
- pozyskiwaniu prelegentów na Targi Kariera IT;
- copywritingu - przygotowywania materiałów prasowych i reklamowych.

Zgodnie z § 3 ust. 1 umowy pozwanej przysługiwało za wykonywanie usług nią objętych wynagrodzenie w wysokości 2920 zł brutto. Dodatkowo przysługiwało jej wynagrodzenie w wysokości 10% brutto od pozyskanego formularza zamówienia na usługi marketingowe.

Zgodnie z § 6 ust. 5 umowy pozwana oświadczyła, iż przez czas obowiązywania umowy oraz przez okres 6 miesięcy po jej rozwiązaniu ani ona sama ani osoby pozostające z nią w stosunku pokrewieństwa i powinowactwa do II stopnia, bez zgody powódki nie podejmą żadnych czynności, które mogłyby naruszyć interesy powódki, a w szczególności nie zawrą żadnej umowy tego samego rodzaju lub zbliżonej w skutkach do przedmiotowej umowy z podmiotem prowadzącym

działalność konkurencyjną w stosunku do powódki, a także nie będą świadczyć usług zbliżonych swoim zakresem do usług świadczonych przez powódkę. W przypadku niewykonania powyższego zobowiązania, powódce przysługiwała od pozwanej kara umowna w wysokości 10 000 zł.

Powyższa umowa nie przewidywała odszkodowania dla pozwanej za okres obowiązywania zakazu działalności konkurencyjnej.

W sumie pozwana pracowała dla powódki od listopada 2012 r. do września 2013 r. na stanowisku specjalisty ds. promocji i marketingu.

26 czerwca 2013r. oraz 2 lipca 2013r. powódka zawarła odpowiednio z pozwanymi R. P. (jako koordynatorem targów) oraz M. S. umowy o dzieło identycznej treści, z każdym z nich na okres 1 miesiąca. Zgodnie z w/w umowami (§ 6 ust. 1-2) pozwani zobowiązali się do wykonania dzieła dotyczącego targów (...), mających odbyć się w W. w 2013r., polegającego na:

- dokonaniu sprzedaży usług marketingowych w związku z organizacją imprezy (...) na kwotę co najmniej 15 000 zł przy czym sprzedaż była zrealizowana gdy zapłata od klienta wpłynie na rachunek bankowy powódki;
- pozyskaniu uczestników imprezy (...) w liczbie co najmniej 30 przy czym przez pozyskanie strony rozumiały potwierdzone zarejestrowanie się uczestnika do udziału w imprezie;
- pozyskaniu 1 prelegenta merytorycznego do imprezy.

Termin rozpoczęcia dzieła został ustalony odpowiednio na 26 czerwca i 2 lipca 2013r., a zakończenie i odbiór dzieła - odpowiednio na 25 lipca i 1 sierpnia 2013 r.

Zgodnie z § 3 umów pozwanemu R. P. przysługiwało wynagrodzenie w wysokości 2000 zł netto (2337 zł brutto), a przypadku dokonania sprzedaży usług powódki na kwotę wyższą niż 20 000 zł netto dodatkowa prowizja w wysokości 10% netto ponad kwotę 20 000 zł. Wynagrodzenie pozwanego M. S. ustalono na kwotę 1200 zł netto, a prowizja 10% netto przysługiwała mu w przypadku dokonania sprzedaży usług powódki na kwotę wyższą niż 7000 zł netto - od kwoty ponad 7000 zł netto.

W obu umowach zawarty został zapis dotyczący kary umownej (§ 6 ust. 3) o treści tożsamej z w/w § 6 ust. 5 umowy zawartej z pozwaną N. B.. Również te umowy nie przewidywały odszkodowania dla pozwanych za okres obowiązywania zakazu działalności konkurencyjnej.

Pozwani N. B. i R. P. przed zawarciem przedmiotowych umów współpracowali z powódką - N. B. od listopada 2012 r. a R. P. od maja 2013 r., wcześniej współpracując z zależną od powódki spółką (...) Sp. z o.o. Wszyscy pozwani zostali przeszkoleni przez pracowników powódki w celu wdrożenia ich w zagadnienia związane z działalnością powódki. Pozwani R. P. i M. S. bezpośrednio po rozwiązaniu umów wiążących ich z powódką tj. we wrześniu 2013r. rozpoczęli działalność w ramach tzw. projektu (...), który dotyczył organizacji konferencji związanych z tematyką aplikacji mobilnych. Pozwani zorganizowali jedne targi pracy połączone z konferencją poświęconą tej tematyce, która odbyła się w Centrum Kongresowym (...) F.. Tematyka konferencji była zbieżna z konferencjami organizowanymi przez powódkę, brały również w niej udział podmioty współpracujące z powódką w tym G. (...) Bank (...). W czasie konferencji uczestniczące w niej firmy reklamowały się. Celem promocji było przyciągnięcie osób zajmujących się przedmiotem konferencji, w celu pozyskania ich jako pracowników. Podjęli również próbę organizacji targów pracy w Hotelu (...) w W., które ostatecznie się nie odbyły wobec braku chętnych uczestników. W ramach projektu (...) pozwany M. S. zajmował się pozyskiwaniem potencjalnych klientów. Pozwana N. B. nie prowadziła działalności w ramach (...), pozostałym pozwanym pomagała w ramach pomocy koleżeńskiej i w ramach tej pomocy zajmowała się wstępną informacją udzielaną zgłaszającym się partnerom medialnym.

Pismami z 18 października 2013 r. pełnomocnik powódki wezwał pozwanych do zapłaty kwot po 10 000 zł tytułem kary umownej za naruszenie zakazu konkurencji. Pozwani zaprzestali organizacji konferencji i targów po otrzymaniu w/w wezwań do zapłaty.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że kwota należna powódce tytułem kary umownej w wysokości 3000 zł jest wystarczającą sankcją za naruszenie zakazu konkurencji i tyle zasądził od każdego z pozwanych na rzecz powódki, oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

W pierwszej kolejności Sąd I instancji zważył, że zgodnie § 6 ust. 5 umowy zawartej przez powódkę z pozwaną N. B. i w odpowiadającym mu § 6 ust. 3 umów zawartych z pozwanymi R. P. i M. S. przez działalność konkurencyjną wobec powódki należy rozumieć wszelkie czynności, które mogłyby naruszyć interesy powódki; w szczególności do tych czynności zaliczone zostało zawarcie umowy tego samego rodzaju lub zbliżonej w skutkach do przedmiotowych umów z podmiotem prowadzącym działalność konkurencyjną w stosunku do powódki oraz świadczenie usług zbliżonych swoim zakresem do usług świadczonych przez powódkę - przez okres 6 miesięcy po rozwiązaniu przedmiotowych umów, przy czym za działalność konkurencyjną uznane zostały w/w czynności wykonywane tak bezpośrednio przez pozwanych, jak też przez osoby pozostające z pozwanymi w stosunku pokrewieństwa i powinowactwa do II stopnia.

Zważając na tak określoną treść umowy, działalność pozwanych R. P. i M. S., którzy zorganizowali konferencję o charakterze zbliżonym do targów pracy w Centrum Kongresowym (...) F. oraz podjęli próbę zorganizowania targów pracy w ocenie Sądu Rejonowego mogła naruszyć interesy powódki, szczególnie, że uczestniczyły w niej m.in. podmioty współpracujące również z powódką. W istocie sama organizacja przez pozwanych targów i konferencji niezależnie od ich tematyki, jak też niezależnie od tego, czy dana konferencja się ostatecznie odbyła, może zostać uznana za działalność konkurencyjną wobec powódki w rozumieniu powyższych zapisów przedmiotowych umów, jak również koleżeńska pomoc przy ich organizacji świadczona przez pozwaną N. B. na rzecz pozostałych pozwanych - tym samym pozwani naruszyli zakaz konkurencji, o którym mowa w zawartych przez nich z powódką umowach.

Oceniając powyższe zapisy w świetle art. 58 § 2 k.c., Sąd Rejonowy ocenił, że sam zakaz działalności konkurencyjnej jak również wprowadzenie sankcji za jego złamanie w postaci kary umownej nie naruszają zasad współzycia społecznego. Należy tu w szczególności wziąć po uwagę fakt, iż działalność powódki jest działalnością specyficzną, a w branży powódki dużą rolę odgrywa tzw. know-how, rozeznanie rynku, jego potrzeb, znajomość potencjalnych klientów i ich potrzeb, umiejętność bezpośredniego komunikowania się z nimi. Osoby nowozatrudnione bądź rozpoczynające współpracę z powódką na podstawie np. umów cywilnoprawnych przechodziły pod kierunkiem doświadczonych pracowników powódki przeszkolenie i początkowo wykonywały pod ich kierownictwem zadania poznając szczegóły organizacji targów, szkoleń i konferencji, sposoby zdobycia sponsorów czy klientów. Jest oczywiste, iż dla osób niemających doświadczenia w branży i nieposiadających znajomości jej specyfiki organizacja targów czy konferencji jest co najmniej znacznie utrudniona jeśli nie niemożliwa. Nadto wykonując zadania w ramach umów zwartych z powódką pozwani mieli niewątpliwie możliwość zdobycia wiedzy o potencjalnych partnerach czy wystawcach na organizowanych przez powódkę targach i nawiązania kontaktów, które mogłyby być wykorzystane czy to w działalności na rzecz konkurencyjnego podmiotu czy to na własny rachunek, co zresztą pozwani R. P. i M. S. zrobili - jak wynika bowiem z materiału dowodowego w konferencji zorganizowanej przez w/w pozwanych uczestniczyli klienci powódki. Powódka wprowadzając kwestionowane zapisy do umów działała zatem w celu ochrony własnych interesów, co w żadnym wypadku nie może być uznane za działanie sprzeczne z zasadami współzycia społecznego.

Brak jest również podstaw do przyjęcia, iż wprowadzenie kwestionowanych zapisów do przedmiotowych umów było sprzeczne z zasadami współzycia społecznego w myśl art. 5 k.c., gdyż umowy nie przewidywały dla pozwanych odszkodowania za okres powstrzymywania się od działalności konkurencyjnej wobec powódki. Jak wypowiedział się Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 5 grudnia 2013r., V CSK 30/13, klauzula konkurencyjna bez ekwiwalentu, przy zastrzeżeniu kary umownej za jej naruszenie, mimo braku symetrii nie traci sensu gospodarczego i mieści się w granicach lojalności kontraktowej. Jak wykazano powyżej, pozwani współpracując z powódką uzyskali pewną wiedzę, która mogła zagrozić interesom ekonomicznym powódki w przypadku wykorzystania jej np. w interesie innego przedsiębiorcy. Tak więc ani zawarcie umów tej treści, ani wykorzystanie przez powódkę przewidzianych w

nich sankcji wobec złamania zakazu poprzez dochodzenie zapłaty kar umownych nie naruszyło zasad przewidzianych w art. 353¹ oraz art. 58 § 2 KC, przy czym nie ma znaczenia, czy powódka wypłaciła pozwanym całe wynagrodzenie zgodnie z umowami, czy też, jak podnoszą pozwani, nadal zalega z wypłaceniem jego części.

W ocenie Sądu Rejonowego, o ile samo wprowadzenie do przedmiotowych umów zakazu konkurencji oraz sankcji za jego złamanie w postaci kar umownych bez ekwiwalentu dla pozwanych za powstrzymanie się od działalności konkurencyjnej i dochodzenie kar umownych w niniejszym postępowaniu nie można uznać za sprzeczne z zasadami współzycia społecznego, nie wyklucza to jeszcze badania zasadności dochodzenia kary umownej we wskazanej w pozwie wysokości pod kątem art. 5 KC.

Zgodnie z tym przepisem nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współzycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony. Powszechnie przyjmuje się, iż przepis ten ma charakter wyjątkowy i może być stosowany jedynie wówczas, gdy wykorzystywanie przysługujących w przedmiotowej sprawie powodowi uprawnień doprowadziłoby do skutku nieaprobowanego w społeczeństwie z uwagi na przyjętą zasadę współzycia społecznego.

Należy przyjąć, iż nie jest wykluczone uznanie dochodzenia roszczenia o zapłatę kary umownej w zbyt wygórowanej wysokości za nadużycie prawa na podstawie art. 5 KC (zob. wyrok SN z dnia 21 września 2007r., V CSK 139/07; zob. też wyrok SN z dnia 15 października 2008r., I CSK 126/08). Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, iż w sprawie niniejszej jest możliwe miarkowanie kary umownej - lecz nie na podstawie art. 484 § 2 KC, który nie znajdzie tu zastosowania, gdyż pozwani roszczenia o miarkowanie kary nie wnieśli i nie udowodnili przesłanek zakresu tego miarkowania, lecz właśnie na podstawie art. 5 KC, kierując się zasadami słuszności i sprawiedliwości.

Wobec powyższego stwierdzić należy, iż, jak wskazano powyżej, o ile samo dochodzenie przez powódkę od pozwanych kar umownych nie może być uznane za sprzeczne z zasadami współzycia społecznego, to sprzeczne z tymi zasadami jest ich dochodzenie w wysokości wskazanej w pozwie. Pozwani co prawda naruszyli umowny zakaz konkurencji co uzasadniało żądanie od nich zapłaty kar umownych, lecz należy wziąć po uwagę fakt, iż naruszenie to sprowadziło się ostatecznie do organizacji jednej konferencji; po wezwaniu do zapłaty kar umownych pozwani zaprzestali działalności konkurencyjnej wobec powódki. Powódka nie wykazała również, by w wyniku złamania zakazu konkurencji przez pozwanych poniosła istotną szkodę, nie wskazała nawet tego w toku postępowania. Nadto biorąc pod uwagę, iż współpraca pozwanych z powódką trwała krótko, a umówione wynagrodzenia były niskie. W związku z powyższym zasądzenie od każdego z pozwanych kwot objętych pozwem tytułem całości kar umownych wraz z skapitalizowanymi odsetkami ustawowymi naliczonymi za okres kolejno od 24 października 2013r. w przypadku pozwanej N. B., 7 listopada 2013r. w przypadku pozwanego R. P. oraz 8 listopada 2013r. w przypadku pozwanego M. S. - do 3 lutego 2014r. - doprowadziłoby do wzbogacenia powódki kosztem pozwanych, a nie taka jest funkcja kary umownej w niniejszej sprawie.

Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgadzają się pozwani, zaskarżając je w części zasądzającej od każdego z pozwanych kwotę 3.000 zł z odsetkami ustawowymi od 4 lutego 2014 r. do dnia zapłaty (pkt 1 wyroku) oraz dotyczącej rozstrzygnięcia o kosztach postępowania (pkt 3 wyroku). Zaskarżonemu wyrokowi zarzucają naruszenie przepisów prawa procesowego:

1. art. 87 § 1 oraz art. 89 § 1 i 2 k.p.c., przez dopuszczenie do udziału w sprawie adwokata K. F., jako pełnomocnika powoda, pomimo nie wykazania swojego umocowania, zarówno przy pierwszej czynności procesowej, jak i w toku postępowania, co doprowadziło do nieważności postępowania na podstawie określonej w art. 379 pkt 2 k.p.c.
2. art. 100 k.p.c., poprzez jego zastosowanie i zniesienie kosztów postępowania pomiędzy stronami, w sytuacji gdy nie było ku temu podstaw, bowiem strony przegrały w różnym stopniu sprawę oraz poniosły koszty postępowania w innej (nie zbliżonej do siebie) wysokości,

Ponadto, zarzucili naruszenie przepisów prawa materialnego:

1. art. 353¹ oraz 5 k.c. przez przyjęcie, że wprowadzone do umów z pozwanymi postanowienie przewidujące obowiązywanie zakazu konkurencji w okresie 6 miesięcy po ich rozwiązaniu, nie przewidując jednocześnie żadnego odszkodowania (ekwiwalentu) za okres powstrzymywania się od działalności konkurencyjnej przez pozwanych, nie narusza zasad współzycia społecznego, co doprowadziło do niezastosowania art. 58 § 2 k.c.,
2. art. 65 § 1 k.c., 455 k.c. w zw. z 481 § 1 i 2 k.c., przez przyjęcie, że pisma z dnia 18 października 2013 r., które zostały sporządzone i podpisane przez adwokata K. F., tj. podmiot niezależny od powoda oraz nie mający umocowania do działania w jego imieniu, spełniają wymagania wezwania do spełnienia świadczenia w świetle art. 455 k.c., co doprowadziło do zasądzenia od pozwanych odsetek ustawowych od dnia 4 lutego 2014 r.,
3. art. 484 § 2 k.c. przez niezastosowanie miarkowania kary umownej, pomimo tego, że zostały spełnione przesłanki do zastosowania tego przepisu.

Zważając na powyższe wnieśli o uchylenie wyroku w zaskarżonej części, zniesienie postępowania przed sądem I instancji w całości i przekazania sprawy w zaskarżonej części do ponownego rozpoznania sądowi I instancji, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego. Z ostrożności procesowej, w przypadku nie stwierdzenia przez Sąd nieważności postępowania, wnieśli o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez oddalenie powództwa w całości w stosunku do wszystkich pozwanych, i zasądzenie od powoda na rzecz każdego z pozwanych kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie przed sądem I i II instancji.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie apelacji pozwanych w całości i zasądzenie kosztów postępowania procesowego wg. norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna, choć nie wszystkie podniesione w niej zarzuty zasługiwały na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zakwestionowania prawidłowości ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego i w pełni je podzielił, zaś wobec oświadczenia powoda potwierdzającego czynności pełnomocnika, nieaktualny pozostaje zarzut nieważności postępowania. Wprawdzie pozwani słusznie wskazali, że dokument pełnomocnictwa dla adw. K. F. do działania w imieniu powodowej spółki nie został załączony do pozwu, jednakże wobec następczego potwierdzenia czynności pełnomocnika przez osobę upoważnioną do reprezentacji powodowej spółki uchybienie to zostało skutecznie konwalidowane.

Zgodnie z art. 58 § 2 k.c., nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego. Prawo przewiduje, że nieważna może być tylko część czynności prawnej. Jeżeli nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części (art. 58 § 3 k.c.).

W ocenie Sądu Okręgowego zgromadzony w sprawie materiał dowodowy postanowienia umów zawartych z pozwanymi w zakresie zakazu konkurencji są niezgodne z zasadami współzycia społecznego, co stosownie do art. 58 § 2 i 3 k.c. skutkuje ich nieważnością. Nakazanie wstrzymania się pozwanych od działalności konkurencyjnej przez okres aż 6 miesięcy od rozwiązania umowy, oceniane z perspektywy okresu dotychczasowej współpracy stron, wysokość wynagrodzenia pozwanych z tytułu umowy o dzieło/zlecenia, jak i brak jakiegokolwiek ekwiwalentu za klauzulę konkurencyjną, nie daje się pogodzić z poczuciem sprawiedliwości. Jak wskazał Sąd Najwyższy zawarcie zakazu konkurencji w umowach cywilnoprawnych na okres już po ustaniu stosunku umownego jest skuteczne, lecz jedynie w przypadku zagwarantowania stosownego wynagrodzenia za okres karencji. Nie jest natomiast dopuszczalne, zastrzeżenie zakazu konkurencji po ustaniu stosunku umownego, który nie przewiduje wypłaty stosownego odszkodowania za okres powstrzymywania się od wykonywania określonych czynności. Skoro bowiem kodeks pracy przewiduje takie wynagrodzenie, a umowy cywilnoprawne tworzą stosunek w dużej mierze podobny do

stosunku pracy, inne unormowania naruszałyby zasady współzycia społecznego, a przez to wykraczały poza granice dozwolonej swobody umów (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2003 r., sygn. akt.: III CKN 579/01).

Zważając na uwzględnienie dalej idącego zarzutu naruszenia art. 353¹ k.c. w zw. 58 § 2 i 3 k.c., pozostałe zarzuty pozostają nieaktualne.

W związku z powyższym, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok, oddalając powództwo w całości. Konsekwencją wskazanego rozstrzygnięcia była również konieczność zmiany postanowienia w zakresie zwrotu kosztów postępowania, o których Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. § 6 pkt 4 w zw. § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. 2002 nr 163 poz. 1349) w zw. § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 poz. 1804 ze zm.). Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że w przypadku współuczestnictwa po stronie wygrywającej zastosowanie mają ogólne zasady o kosztach procesu i każda ze stron wygrywających proces ma prawo żądać zwrotu kosztów niezbędnych do celowej obrony. Tym samym każdemu ze współuczestników procesu wygrywającemu sprawę należy się od strony przegrywającej zwrot poniesionych przez niego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego obejmujących wynagrodzenie pełnomocnika (por. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 10 października 2012 r. (I CZ 105/12, LEX nr 1232739).

Kierując się tą samą zasadą, oraz w oparciu o § 6 pkt 3 w zw. § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. 2002 nr 163 poz. 1349) w zw. § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 poz. 1804 ze zm.), Sąd Okręgowy zasądził na rzecz każdego z pozwanych zwrot kosztów procesu, na które składają się 150 zł opłaty od apelacji oraz 300 zł kosztów zastępstwa prawnego.